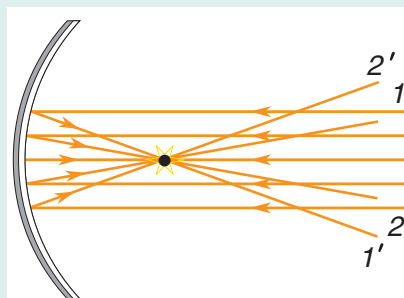
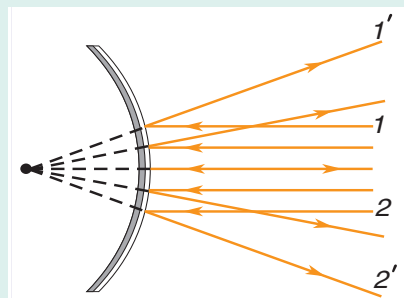

▼ Для дапытлівых

Важную ролю адыгрываюць люстры, адбіваючыя паверхні якіх з'яўляюцца крывымі: увагнутымі (мал. 241) або выпуклымі (мал. 242). Калі люстра ўвагнутае, яно можа прамені, якія падаюць паралельна, пасля адбіцця сабраць у адным пункце, г. зн. сканцэнтравальваць светлавую энергію. Выпуклае люстра, наадварот, пасля адбіцця дае пучок святла, які разыходзіцца.

Мал. 241

Мал. 242

Мал. 243

Люстры прымяняюцца ў розных сферах жыццядзейнасці чалавека: у побыце, медыцыне (мал. 243), транспарце, астраноміі, для афармлення памяшканняў і г. д.

▼ Для дапытлівых

Выпуклыя люстры выкарыстоўваюцца ў аўтамабілях (мал. 244), на скрыжаваннях вуліц для агляду наваколля (мал. 245). Яны забяспечваюць значна больш шырокі агляд, чым плоскія. Увагнутыя люстры выкарыстоўваюцца там, дзе трэба сканцэнтравальваць светлавую энергію, напрыклад у люстраным тэлескопе (мал. 246). З яго дапамогай можна назіраць нават няяркія далёкія зоркі.

Мал. 244

Мал. 245

Мал. 246

Галоўныя вывады

1. Светлавая прамень, што падае на люстра, адбіваецца і за люстра не пападае.
2. Відарысам пункта, які свеціцца, у плоскім люстры з'яўляецца пункт перасячэння прадаўжэнняў праменяў, адбітых ад паверхні люстра.
3. Плоскае люстра дае ўяўны, прамы відарыс прадмета, роўных з ім памераў і на такой жа адлегласці, што і прадмет, ад люстра.

? Кантрольныя пытанні

1. Чаму для пабудовы відарыса пункта, які свеціцца, недастаткова аднаго праменя святла, які выходзіць з яго?
2. Чаму відарыс пункта, які свеціцца, у плоскім люстры ўяўны?
3. Як даказаць, што памеры прадмета і відарыса ў плоскім люстры роўныя?
4. Чаму часам відарыс у плоскім люстры называюць «аптычным прывідам»?
5. Якую ролю ў атрыманні відарыса прадмета ў люстры адыгрывае вока?
6. Ці можна сцвярджаць, што відарыс прадмета ў плоскім люстры (мал. 247) абсалютна ідэнтычны (аднолькавы) прадмету?

Мал. 247

Практыкаванне 23

1. Дзе знаходзіцца плоскае люстра, калі эмблема А ІІ Гульняў краін СНД (Мінск, 2023 г.) і яе відарыс А' размешчаны так, як паказана на малюнку 248?

2. Люстра, вока і стрэлка, якая свеціцца, размешчаны, як паказана на малюнку 249. Дзе назіральнік убачыць відарыс стрэлкі? Дакажыце гэта пабудовай відарыса.

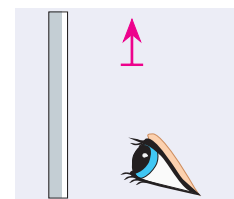
3. Сядзячы ў аўтобусе, вы часам бачыце ў люстры ў кабінне вадзіцеля яго твар. Ці бачыць вадзіцель у гэтым люстры ваш твар? Чаму?

4. Па сталёніцы коціцца шарык. Як трэба ўстанавіць на сталё плоскае люстра, каб відарыс шарыка рухаўся вертыкальна: а) уверх; б) уніз?

5. Ці можна сфатаграфавать відарыс у люстры? Праверце на доследзе і растлумачце вынік.

Мал. 248

Мал. 249